

[Hartvig Frisch.]

saa praler de, som vi hørte, det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen gjorde, af, at de er ganske uforandrede. Han vilde paavise, hvorledes de andre Partier var forandrede efter de politiske Begivenheder, men selv er de selvfølgelig fuldkommen uforandrede.

Det interessanteste Spørgsmaal her er: Hvorfor er de uforandrede? Under de politiske Storme, der i Øjeblikket raser, under de Begivenheder, der i Øjeblikket indtræder, er det ikke saa mærkeligt, at alle vi andre ligesom i en Uvejrstorm maa sætte Benene fast i Jorden, maa vende os imod Vinden. Men hvorfor er de to kommunistiske Medlemmer i denne Sal uforandrede? Det har sin ganske selvfølgelige Forklaring; det ligger i, at de ikke bevæger sig paa Jorden og i fri Luft, men at de er inde i en doktrinær Glasklokke, saadan en af disse astmatiske Glasklokke, som man sidder inde i; og vi kan se ganske tydeligt, at det er Kominterns Glasklokke, de bevæger sig under, og som gør, at de er fuldkommen uden Forbindelse med selve den Luft, vi andre indaander, og derfor selvfølgelig kan bevare deres fulde Elegance og Bevægelsesfrihed.

Men lad os se, hvorledes Sovjetstatens ledende Mand Stalin i Øjeblikket optræder. Han er nemlig ikke under Glasklokke, han er en Statsmand, som maa varetage sit Lands Interesser. Hvad gør han? Ja, vi har jo set, hvorledes han ved Forhandlingerne med Frankrig og efter Herriots Besøg, ogsaa efter Forhandling med Polen, med Pilsudski, har bragt dette sit Land den Beskyttelse over for Stormen, som han har Brug for, og som er nødvendig i hans Tilfælde. Men derimod de Herrer Kommunist, der optræder i andre Lande, som blot præker Doktrinerne og Fraserne — de er selvfølgelig fuldkommen befriede. Det er meget karakteristisk, at dette Stykke rent praktisk Alliancepolitik fra Ruslands Side kunde ikke slippe igennem „Arbejderbladet“s Aandehul. Hr. Martin Andersen-Nexø, der havde været derovre, og som i en Artikel i „Plan“ havde udtalt sig begejstret om dette Stykke russisk Politik, Forbindelsen med Frankrig, blev revset i „Arbejderbladet“, og der blev sagt: Der er ingenting om den Forbindelse! Den kunde ikke stilles til „Arbejderbladet“s Læseres Raadighed, den Viden, at der faktisk med Alliancen mellem Rusland og Frankrig er indledet et helt nyt Afsnit i europæisk Politik Historie. (*Aksel Larsen*: Jeg troede, Stalin var Hitlers Ven; det staar der i „Social-Demokraten“). Vi ser altsaa dér . . . ja, jeg synes, det var en temmelig taabelig Indvending, maa jeg sige . . .

Formanden: Den ærede Taler skal ikke lade sig forurolige.

Hartvig Frisch: Vi ser altsaa, at Stillingen for Sovjetstaten selv er den, at denne Stat søger de naturlige Beskyttelser og Garantier, som rent praktisk politisk kan søges. Og saa optræder de Herrer Kommunisten uden nogen som helst Forbindelse med Virkeligheden, blot opsat paa i de Lande, hvor de optræder, at skabe Mulighederne for en svag Statsmagt, fordi deres Chance ligger i Gadeterror, deres Chance ligger i at faa Statsmagten svækket paa saa mange Omraader som muligt. Og det viser sig Gang paa Gang, at i det Tilfælde kommer den fascistiske Bevægelse og de Bander, den danner; denne Bevægelse modtager de betydelige Hjælpebidder, som man har set i Italien og i Tyskland, og saa vil det vise sig, at det, man hidser Arbejderklassen op til, i Virkeligheden bliver en højst ulige Kamp.

Fra Socialdemokratiets Side er derfor Standpunktet ganske klart: Vi gaar ind for at hævde Statsmagten og forsvare Folkestyret, og vi forsvare dem ved de Magtmidler, som Staten sidder inde med. Og det er i disse Tider en glædelig Ting, at man fra de nordiske Broderlande har mødt saa mange tydelige Udtalelser om, at de ogsaa føler et Fællesskab. Det siger sig selv, at den Indkredsning af Norden, som nu har fundet Sted, nødvendiggør, at man søger at finde Midler til at tage en fælles Politik op. Og for nu at vende tilbage til det økonomiske Spørgsmaal, som jeg begyndte med, lader det sig jo ikke nægte, at den Ændring, der er sket i Økonomien, i meget høj Grad berører Norden; for medens den Planøkonomi, som disse smaa Stater nu tvinges til, for de enkelte Landes Vedkommende kun er Lappeværk, saa kommer man ikke bort fra, at de tre skandinaviske Lande, truet af den samme Ændring i deres økonomiske Struktur, virkelig tilsammen repræsenterer et Tal og et Omraade af en saadan Betydning, at man maa ønske, der vil være Mænd, der løser den Opgave.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ordet for en kort Bemærkning.

Christmas Møller: Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch var dog ikke mere træt af den konservative Politik, end at det var den, han i ganske væsentlig Grad beskæftigede sig med, ganske vist hæv-